

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Miadszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14.— kor.
Fél évre 7.— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a *Nemzeti balesetbiztosító részv. társ.*-nél 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Lemondás.

Miskolcz, 1903. január 16.

(—ko—) Egyik állomásunkon bejön a váltó-őr az állomásfőnökhöz s lemondás iránti kérelmét átadja.

Látszott a szegény emberen, hogy nagy lelki küzdelmek után tudta magát erre a lépésre elhatározni, sok álmatlan éjszaka után érlelődött meg benne az elhatározás,

amely 7 évi becsületes munkája gyümölcsét teszi semmivé, befizetett nyugdíjától fosztja meg s ifju erejének fogyatékán löki ki a kenyérért tolakodó emberek sokasága közé.

Ott állott halaványan, mozdulatlanul mint egy szobor s lelke felfogta az állomásfőnök rokonszenvét, két nehéz könyecsepp pergett le a szél és hóviharoktól eldurvult arcán...

Öreg édes anyja segélyre szorul, 80 évvel képtelen a munkára, kegyelem kenyeret eszik, amit a másik fiu panaszszal nyújt neki, kevés a kenyér, sok a családtag!

Hozzá fordult a kisebbikhez, talán annak jobb szíve van, talán megmenti a koldusbottól s nem fognak rá ujjal mutogatni a faluban.

Jó szívre talált. Hivogatta jöjjön hozzá, mert pénzt nem küldhet, de falatját megosztja vele s családja meleg szeretete között, itt az új hazában, nyugodtan töltheti hátralevő napjait. Majd érte ment, de a röghöz kötött öreg asszonyt az indulás percében elfogta egy sajátságos érzés, és mielőtt vele az a vasszörnyeteg megindult volna, amelynek csak mindig gyilkos hírét hallotta, jajveszéklés között, teljes erejével iparkodott lelépni arra az édes hazai földre, ahol született, ahol inkább meghalni kíván sem hogy azt elhagyja. Ez volt az egyik oka a lemondásnak.

A többi okot nem mondta, de úgy láttam, őt is elfogta a vágy a szűkebb hazában, falujában élni, meg még igazságtalanságot is látott abban, hogy áthelyezési kérvényét vissza utasították, s nem juthat oda, ahol ő, neje és gyermekei boldogok, megelégedettek volnának.

Megsajnáltam a szegény embert, módomban nem állt sorsán javítani, adtam neki azt, amit adhattam — jó tanácsot.

Van-e szív, amely a fiu nemeslelkűségén meg ne indulna? Van-e szív, amely az ily kérelmet — ha tőle függ — ne teljesítené? Bizonyára nincs! Ha pedig eféle kívánságaink teljesedésbe nem mennek, sérelmet látunk a felsőbbség eljárásában, nem gondolunk a mélyebben fekvő okokra. Ha a vasutas pályájára lép, leveti a röghözkötöttséget, kilép a szűkebb családból, hazából, belép abba a nagyba, a melynek mint egyik szerény tagja tehetségével, szorgalmával szolgálja édes hazáját, legyen az Adria partjainál, vagy a Kárpátok bércein, otthon van, ahol csak sin vezet!

Annak a szegény édes anyának az értelme nem adta meg, hogy fia helyzetét mérlegelni tudja, ragaszkodásával felhagyna, mert az anyai szív nem engedné azt, hogy egy fiu magát, családját, jövőjét, talán megélhetését is azért feláldozza.

Lehet, hogy a jólelkű, de együgyű embert az a gondolat is vitte erre a lépésre, hogy a felsőbbség inkább oda helyezze, csak hogy el ne menjen!

De hát ki óhajtana attól a földtől távol élni, ahol bölcsőjét ringatták, ahol gyermek és ifjúkorának édes éveit töltötte el, vajjon annak az állomásnak a többi alkalmazottai vagy talán

az összesek, nem-e jogosan követelhetnék, hogy ők is oly elbánásban részesüljenek?

Kimenni az életbe, új életet kezdeni, nap-számmal keresni meg a mindennapi kenyeret, nagyon nehéz dolog! Ne a jobb sorsunk állapotát nézzük, nézzük a rosszabbat s meg fogunk nyugodni.

Itt a példa: az inséges kenyér, az éhezők százezrei, kik csak az embertársak irgalmából tengetik nyomorult életüket, szegény a gazda, szegény a hivatalnok, szegény az egész állapot.

Még az csak az Isten áldásában részesedik, aki az édes hazában szerezheti meg a kenyeret, mostoha sorsban pedig azok, a kik túl a tengereken távol keresni mennek kenyerüket. Igaz, hogy egy-két szerencsésen járt esete közszájon forog, de az ezrekről, a kik tengődve, a küzdelemben kimerülve elhulltak, azokról hallgat a krónika.

Igaz, hogy vékony darabka kenyér az, amit az a váltó-ór szorongat markában, de ha eldobja magától, százan és százan kapnak felé és boldog lesz az, a ki azt a kis darab de biztos kenyeret felemelheti . . .

De hát ezekre a jólelkű, de együgyű váltó-ór nem is gondolt!

TÁRCZA.

Egy menyasszonyhoz.

*Menyasszony vagy! Lelked álma
Beteljesült végre . . .
Ezüst himes gyöngypártába,
Még a pap' élébe . . .
Homlokodról lerí fénye
A nagy boldogságnak:
Teheted, — hisz' menyasszony vagy,
Menyasszonya, — másnak!*

*Ezüst himes gyöngypártádat,
Simogatják nézik,
Selyemruhád, bokréládat
Százán megdicsérik.
Te meg' örülsz, nevelsz a nagy
Dicsnek, hódolásnak:
Teheted, — hisz' menyasszony vagy,
Menyasszonya, — másnak!*

*S mikor én rám kerül a sor,
S én elődbe lépek,
Mért lesz olyan, mint a szobor,
Melyben nincsen élet?
Homlokodra mért borulnak,
Komor, sötét árnyak?
Mért sírsz, — hisz' menyasszony vagy,
Menyasszonya, — másnak!*

Sándor József.

Jóél.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Irta: Ligeti J.

„És áldjon meg téged az örökkévaló Izrael Istene, forduljon feléd az ő arcának fényével és feléd fordítván az ő arcának fényességét, adjon neked békességet.” — S a haldokló anya összeszedve végső erejét, felült ágyában és kezeit áldólag téve fiacskája fejére — Izrael ősi szokása szerint megáldotta őt — utóljára. Azután visszahanyatlott párnáira. Megtört és üvegesedő szemeiből még két bánatos könyesepp gördült le barázdált, kiaszott arczára, melleből tompa hörgés hallatszott és egy fájdalmas sóhajtással megszűnt élni. A halálnak könnyű munkája volt. Megtört test és megtört lélek. Irgalmas és kegyelmes volt hozzá a jó Isten, amidőn iszonyu szenvedéseitől megváltotta őt.

Künn a kapu előtt néhány iskolás leányka és egy-két szomszédasszony álldogált, szomoruan adván át egymásnak a leverő hírt:

A tanítóné asszony meghalt!

Azután hosszú szakállu, tisztos öreg zsidók jöttek, mentek, rendezgettek a házban. Künn a folyosón gyaluk surolása, kalapácsok kattogása hallatszott. Egyszerű fenyő-deszkákból rötták össze a koporsót. A temetés után kézen fogták a kis Jóélt és elvezették a bölcs és tudós rabbi

Visszatérített összegek utalványozása és kifizetése a m. kir. államvasutaknál.

Ha az enyém lenne az a pénz, (hó! az oly sok lenne, hogy nem tudnám hová tenni) csak annak a pénznek az 5%-os kamatja, vagy csak kamatainak kamatja, amelynek erejéig a magy. kir. államvasutakat a vele érintkező felek a kijátszásnak és agyafurt furfangosságnak ezer felé vezető utvesztőin, ezer féle módon megrövidítik: fityvet hányva a világnak, azt kiáltanám, hogy „helyén vagyunk öreg!” és rögvést felcsapnék vagy háziurnak, vagy megfelelő nagyságú arany-ollócska beszerzésével couponnyesegetőnek, vagy egy személyben mind a kettőnek.

Hanem ha csak az a pénzecske lenne az enyém, a mit a felek, — mint jogos követeléseiket, — felszólalás nélkül, a magy. kir. államvasutak zsebeiben hagynak: hát bizvást kifordíthatnám minden zsebemet és családostól együtt mehetnék, — — — koldulni. Mert bizonyos az, hogy ez a bevételi számlája a magyar kir. államvasutaknak legalább is nagyon közel áll a „vacat“-hoz.

Laikus előtt szinte hihetetlenül hangzik, de való és szent igaz, hogy a feleknek visszatérített összegek legnagyobb része apró, esíri-bíri tételekből verődik össze és megszámlálhatatlan, 10—20 filléres tételek is tanus-

kodnak róla, hogy a vasut a legjobb fejős tehén a világon, mert leadja az utolsó csepp tejet is: le, mert nem hagyják benne!

Sajátságos pedig ebben a dologban az, hogy éppen a felek intelligensebb része nem ártja drága idejét elvesztegetni arra, hogy a vasuttól, ha ez által bármi réven (jóhiszemű tévedések következtében) megrövidítetik, 10—20 filléres, jogos követeléseit sokszor lapokra terjedő felszólalásokkal visszakövetelje, — mondok — jogosan, vagy legalább a legtöbb esetben jogosan; de azért én mégis ezerszer megütköztem már rajta, hogy ilyen csekélységekért, — a melyek még postaköltségekbe is kerülnek, hogyan lehet a drága időt elpocsékolni? Csupán az igazság kedvéért? Alig hiszem és ezt a kérdést nem is fejtegetem: fejtegetsek a lélektan hivatott buvárai, mert hiszen az én felvett tárgyam egyébként is csak a visszatérített összegek utalványozására és kifizetésére szorítkozik.

Ennek pedig — tessék elhinni, — nagyon sok furcsasága, nagyon sok csinja-binja van.

Először is azon kezdem, hogy a garasos követelések tárgyalása és utalványozása is csak olyan körülményességekkel, csak olyan formaságokkal jár, mint a jelentékenyebb összegek visszatérítése s hogy a központban a visszatérítések egész sereg embert foglalkoztatnak. Egyre megy az teljesen, hogy mennyi az összeg, — érdemes-e bezsebelni, vagy sem: — az ügyiratok hiven megjárják

Ben Efrajimhoz. A község szegény, nem bír az eltartásáról gondoskodni. Tartsa őt magánál Rabbi Ben Efrajim és neveljen belőle talmudistát. Majd ha megnő, hasznát veheti. Nem kéri tőle senki számon, mit csinált a gyerekekkel.

Rabbi Ben Efrajim pedig tényleg böles és tudós volt. Nemcsak azt tudta, ami a talmudban és egyéb szent könyvekben van megírva, de ki tudta számítani azt is, hogy miután Jóél most még csak négy éves és minthogy addig még keresztelkedés lesz, legalább is tíz év fog eltelni, hát ő erre az üzletre ráfizetne. Mindezt bölesen megfontolván, nem szólt senkinek semmit, hanem egy elsárgult papírlapot keresve elő, arra igen szívreható verseket czitált a talmudból arról a témáról, hogy milyen szép és kegyeletes dolog és milyen szent kötelesség az apátlan, anyátlan árvák gondviselése és néhány nap mulva Jóél is, meg a papírlapot is átadta egy tutajos tótának, aki éppen le az alföldre volt indulandó. A sárga papírlapra ráírt valami kaeskarings viszájáról olvasandó héber czímet és azzal akár tetszett Jóélnek, akár nem, el kellett bucsuznia.

Októberben már nem valami nagy élvezet a fehér kárpátok aljától le az alföldig tutajon utazni, száraz kenyeret enni, meg vízzel felhígított spirítust inni. Néha-néha a víz is háborog és ugy nyakon önti a tutajon utazókat, hogy egy hétig sem száradnak meg. Hanem a jóságos jó Isten azért megse hagyja el az ő árváit.

Jobban gondjukat viseli, mint a b . . . i zsidó eklézsia rabbi Ben Efrajimmal együttvéve.

Jóél szerencsésen leért az alföldre. A tót először eladta a deszkáját, léceit megymást, amit a tutajon levitt, aztán előkereste a sárga papírlapot és annyit mondott Jóélnek: no poj (gyere). Jóél ment, akkor még szófogadó jógyerek volt. Nem tudott egyebet, mint imádkozni, sírni és szófogadni. A tót kufár addig járkált vele, míg megtalálta azt, akit keresett. Egy nagyon öreg zsidó, Jóélnek valami távoli rokona volt ez, aki-nek Jóél nélkül is volt már vagy tizenhárom gyermeke.

Természetesen, hogy nem valami barátságosan fogadták a kis árvát. Kenyérpusztító volt itt nála nélkül is elég és még meg sem melegedett Jóél az új helyen, már ismét kézen fogták és vezették a rabbihoz.

Ez a rabbi nem volt ugyan oly tudós és böles, mint Ben Efrajim, de sokkal jobb szíve volt. Ott fogta a kis elhagyatott árvát.

II.

Azóta tíz év mult el. A P . . . i talmudiskolában rabbi-tanácsot tartottak. Jóélt, az iskola legjobb tanulóját ki fogják csapni. Jóél kitűnő tanuló volt ugyan, többet tudott, mint a többi tanuló társa együtt véve, de pogány volt. Javíthatatlan, rossz gazember, aki — mint az öreg rabbi Semáje szokta volt mondani, — az

a Pontiusból Pilátushoz vezető utat, míg végre „kiadásra“ kerülnek! Hogy milyen tekervényes, hosszú ez az út, azt sem feszegethetem, mert habár ez már a tárgyamhoz tartoznék, a pályázati föltételek szűkre szabott kereteinél fogva csak annak a constatálására szoritkozhatom, hogy a jelenlegi visszatérítési és utalványozási rendszer, az e részben jelenleg is divó, ózsi eljárás mellett, a magyar kir. államvasutaknak egy 10–20 filléres, jogos követelés visszatérítése is, legalább, *mond legalább*: öt—hat koronájába kerül.

Csak keveset ne mondtam legyen! Sokat azonban Istenemre nem mondtam és ha akadna érdeklődő, avagy hitetlen Tamás, aki ebben kételkednék: Miskolcra Szemere-utca 26. sz. alatti hivatalos helyiségünkben (a hivatalos órákon belül) bizonyítékaimmal minden kételkedő Tamásnak bármikor, készségesen rendelkezésére állok.

Furcsa is biz ez! maga a megesontosodott bürokratizmus, — a melyben mindig többet dolgozott az ember-gép, mint a velő, — s hogy furcsaságát a maga természetességében illusztráljam, csak annyit említek meg, hogy egy önértesebb előadónk, aki egyébként aprólékosabb dolgokkal is elbábrál, ha érdemegek, csak alig egy pár héttel előzőleg, ha jól emlékszem, egy 32 filléres visszatérítési ügyben lakonikusan kijelentette, hogy ő bizony *ilyen haszontalan és az intézetre nézve költséges ügyre egy csepp tintát se pocsékol*

akasztófán fog meghalni. Jóél nemcsak azt cselekedte meg, hogy bement a katolikusok templomába és ott levette a kalapját, de mikor a búcsusok keresztül mentek a piacon, nem hogy megfordult és elszaladt volna, de végig nézte az egész menetet és még köszönni is merésztelt a papnak, aki a keresztet vitte. És Jóél nem tagadta ezt, sőt azt hangoztatta, hogy ez úgy van jól, hogy mindezt neki látni és tudnia kell, mert egy jó zsidó papnak nemcsak a saját vallását kell ismernie, hanem a többi felekezetét is.

A papok körbe ültek. Jóélt becsitálták maguk elé. Leikére beszéltek, kérték, fenyegették. Hiába minden. Jóél nem akarta beismerni bűnét. Az ő elmélete szerint semmiféle templomba bemenni nem véték. A kalaplevétel is beismerte. Ennyi tisztességtudással tartozik az ember annak a felekezetnek, a melyiknek a templomába lép. A búcsusokat is végignézte, sőt itt is levette a kalapját. Ez is így illik. Ő azért szívében a legbuzgóbb zsidó, az ő lelkiismerete nyugodt. Nem vétkezett. Nem tartja, nem érzi magát bűnösnek és nem veti magát alá semmiféle büntetésnek.

A rabbi-tanács véget ért. Jóélt kicsapták. Egy ilyen megátalkodott bitangból zsidó pap nem lehet. Menjen a pokolba és legyen a mi akar, a vége úgy is az lesz, hogy akasztófán fog meghalni.

Jóél nem engedett az elveiből, Búcsút vett a

el, hanem megküldi a félnek jogos 32 fillér követelését, postautalvánnyal a sajátjából. És úgy is lőn, amiként mondá: az ügyirat pedig, fölszerelve a vonatkozó postafeladási *receptjével*, annak rendje, módja szerint elhelyeztetik vala az — — irattárba, ahol hasztalan várja a feltámadást. Az érdeklődőket és hitetlen Tamásokat azonban szívesen látom ennek a megtörtént esetnek a bizonyítására is és ha kell, a füleinél fogva felrázogattjuk azt a bizonyos ügyiratot az irattár por és doh ülte temetőjéből, hogy hadd beszéljen, énekeljen hát, szeliden — — a furesaságról.

„Gavallérok“ természetesen nem minden bokorban akadnak, akik az e féle „bagatelle“ dolgokat ilyen frappáisan, jellemző rövidességgel intézik el: de ebben az egyben, rá akadt a bürokratizmus a maga igazi gavallérlására és a megtörtént eset óta ez az én kedves pajtásom, a ki csak az idej borterméséből is vígan kifizethetné minden adóságot, meg van kímélve a „bagatelle“ visszatérítési ügyek ressortjától, mert csak hamar még ő is — — — koldusbotra jutna!

„Risum teneatis!“ De még ne! mert hiszen furesább dolgok is össze vannak házasodva a kicsinyes, fillérekre rugó visszatérítésekkel, a melyeknek a nyitja ismét csak a bürokratizmus, mely mindig szigorúan számol és le is számol a vedlett alakiságokkal; de nem számolt soha, a mióta megszületett és él (most már talán csak éledgél) az — — — észszel!

pajtásaitól. Tanítóit tiszteltette. Köszönte a jó akaratukat, a mit irányában tanúsítottak és azzal ment világgá.

Nem halt meg. Nem züllött el. Nem lett belőle országos bitang. Remélhetőleg az akasztófán sem fog meghalni. Jóél most is él, szegényen kis családja körében, bár küzdve a sorshozta gondokkal, de szeretve és szeretettve és épp e perczben teszi le a tollat, hogy néhány órát aludva, a holnapi 406-ost kíséresse.

Az Isten legyen vele továbbra is.

Kitünő kúra.

- Ejnye be jól néz ki Nagy ur!
- Karlsbad igen jól tett nekem.
- Hát ott volt?
- Én nem, de az — anyósom!

Büszkén.

- Tudjátok, hogy az állat-kiállításon ki nyerte el az első díjat?
- Ugyan ki?
- Én!

Naiv kérdés.

Tanár: (a nevéhez) Nézd csak édes Lina, itt van egy gyönyörűen fejlett hím szarvasbogár!

Feleség: Miről ismered meg, hogy hím?

Tanár: Miről, hát a szarvairól!

Feleség: Hát a bogaragnál is úgy van az?

Ime, például az a fél, akinek az én kedves és kedélyes barátom a menetjegy (vagy podgyász után) túl fizetett 32 fillérjét saját zsebéből rövidezen vissza fizette, egy terjedelmes panaszirattal követelte a túlfizetett 32 fillér visszafizetését: jogosan! De a beadványára több munkaidőt, több tintát elpocsékol, mint a mennyit a viszkeresetet 32 fillérje megért. Számolt-e az elvesztegetett idővel, az elpocsékol papiros, toll és tinta értékével és számba vette-e vajjon a postaköltséget is? ez az ő dolga. De hogy azután a vasut ilyen lappáliának a letárgyalásával 8—10 munkaidőt is, rövidebb, hosszabb ideig foglalkoztat, amíg végezetül düllőre jut a dolog és a felszólaló fél a maga jogos követeléséhez hozzá jut: nos hát ez minden kritikán alul való, kezelés és a mi fő, rengetegül költséges is.

A nyitja természetesen mindennek a pedanteria, a „szigorú ellenőrzés”, meg azután az, hogy amaga számlájáraminden bevétel és minden fillérnyi kiadás rendben elkönyveltessék.

Jól van! Belátom, hogy ez másként nem is lehet.

De itt egyszersmind megryilik előttem a jövő kérdéseinek egy végtelen távlata is, (a melybe, megengedem, hogy már eddig is sokan betekintettek) és kérdelem, hogy a visztérítések terén, ugy a vasutra, mint az érdekelt felekre nézve is rengetegül költséges eljárást miért ne lehetne egyszerűsíteni?

És hogy sokat markolva, keveset ne fogjak,

csak azt kérdezem még most: milyen hallatlan viszásság az, hogy a mikor a vasutnak például egy 32 filléres visztérítés iránti felszólalás elintézése, illetőleg a visszakövetelt összeg folyósítása legalább is 5—6 koronájába kerül, a jogosan viszkereső fél felszólására pl. ilyenféle elintézéseket kap:

„F. hó 2-án kelt beadványára értesítjük, hogy az N. állomáson feladott podgyászért túlfizetett összeg fejében 50 fillért visszatérítünk és ezt az összeget t. uraságod részére a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál egyidejűleg folyósítottuk, a hol azt, a nevezett üzletvezetőség külön értesítése után, jelen iratunk és bélyegtelen nyugtájának átadása mellett (a rendes hivatalos órák alatt) fölveheti.

Én édes Istenem! mennyi körülményesség és mennyi „czopf” már ez is!

Ugyan bolond, vagy eszeveszett lenne-e az a fél, a ki például Obudán lakik, a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál részére visszautalványozott 50 fillér fölvétele végett ott megjelenne?

Vagy az a fél, a ki vidéken lakik és azt az értesítést kapja, hogy 20 filléres követelése „miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál a folyósított és az értesítő irat, valamint a bélyegtelen nyugta beküldése után a kir postán utalványoztatni fog”: bolond lenne-e, a 20 fillérről szóló nyugtát megírni, azt az értesítőirattal együtt annak rendje módja

HETI KRÓNKA.

Vig napokat élünk, itt herczeg Karnevál!
Ifju, öreg hódol, reggelig áll a bál.
Vigan lejt a leány szerelmese karján
Mama remél, Apa aggódik a számlán,
Jól tudja az Öreg, ez mind csak mulandó...
Farsang után bőjt jön, meg a szabó-kontó!

*

Ezelőtt pár évvel szenzációt keltett,
Hogy egy királyleányt, magyar gróf nőül vett.
Nagy volt a szerelem, lángoltak a szivek,
A lángból parázs lett, majd hamu, kihültek...
Igy szól a nóta is: semmi babám, semmi,
Minden szerelemnek végének kell lenni!

*

Rómából jött a hír, azt hozták a lapok
Hogy a nőtlenséget megúnták a papok
Nősül a plebános, esperes, kanonok,
Lányos apákról im', elszállnak a gondok.
Hét lányom van, de ha több lenne se bánám,
Egri káptalanhoz menten férjhez adnám!

*

A bécsi özvegyek kiadták a jelszót:
Özvegy bált tartani, utánna kézfogót!
Bájokat mutatva, jól kivágva, fenne,
Hátha egy-két balek rá menne a lépre.
Hústól — nyolezvan évig voltak képviselve
Nem lehet elég vén asszony szerelemre!

*

Titkos bú fogta el Sziám örökösét,
Hivatja az apja legvénebbik bölcsét.
A böles kisütötte, hogy *tudomány-szomjas*
Utazzon, tanuljon, művelt lesz, ha olvas.
Trónörökös járt-kelt, elveszett a szomja,
Vig lett, kedvre hozta egy kis primadonna!

*

Túlhan marakodnak a bécsi németek
Illem, izlés ellen lépten-nyomon vétnek.
Obstruálnak, zúgnak, röpké pofon csattan,
Ó cseh, új cseh, lengyel ellenségek mostan.
Innen meg aggódunk, lesz-e kiegyezés?
Hát veled már mi lesz, fizetés-rendezés???

Görög.

szerint borítékba tenni, a borítékra 10 (esetleg 20) filléres postabélyeget rányalni s a gyűjtőpénztárnak megküldeni? Nem hiszem, de azt már igen is hiszem, hogy száz ilyen fél közül kilenczvenkilencz inkább azt fogja mormogni hogy: „*maradjon a 20 fillérem a bőrötökben!*”

Ki ne látná meg ebben az utalványozási rendszerben a végtelenül makacs és számandó maradiságot, a mely míg egyrésztől a felekre nézve vérig sértő és bosszantó, másrésztől annyira körülményes és költséges, hogy az utalványozás költségeiből a csekélyebb összegű visszatérítések legalább is kétszeresen fedezhetők lennének?

És mi kellene ennek a bajnak az orvoslásához egyéb, mint az, hogy a czopfot itt is elnyes- sük és szárnalmas maradiságunkkal szakítsunk.

Jaj, de hát: „*ez nem lehet!*” mert a fizetési utalványokat, hogy a kifizető pénztártól értékül elfogadtassanak, a felek nyugtáival (és az értesítő iratokkal) okvetlenül föl kell szerelni.”

Hát köszönöm szívesen, ennyit én is tudtam; mert hiszen éppen ez az a bizonyos „*czopfoeska*,” a mit szerintem le kell nyiszszantani; mert hogy a világou minden haladjon és hogy éppen csak a vasut maradjon, ez az én szempontjaimból kiindulva hihetetlen és azt hiszem, nem messze az idő, hogy ez a „*czopf*” is lehull, ha másképen nem, magától, annak az örök, igaz törvénynek az erejénél fogva, hogy: „*ha megéri a gyümölcs, lehull*

fájaról; érett gyümölcs, vagy czopf, lehullanod kell!”

Ime, arról már tudunk gondoskodni, hogy nagyobb városokban és községekben, a küldemények házhozszállításával az áruszállítást a közönségre nézve minél kényelmesebbé és jutányosabbá tegyük; a posta is tudott gondoskodni a kisebb küldemények házhozszállításáról; az utalványozott összegek háznál történő kifizetéséről; a posta útján való közlekedés és értékforgalom lebonyolításának száz fele megkönnyítéséről és gyorsításáról: csak mi maradnánk meg vaskalaposoknak?

Választ kérek arra nézve, hogy a kisebb összegű utalványozásoknál, — mondjuk például, egyelőre 10 korona erejéig terjedőleg, — a kifizetés tényleges megtörténtének bizonyítékául, miért ne lehetne a fizetési utalványok elfogadható okmánya (a fél nyugtája, s az értesítő-irat helyett) a postai feladóvevény? Talán a kir. posta megbízhatatlanságánál fogva? vagy azért-e talán, mert a feleknek okvetlenül tudniok és érezniök is kell, hogy a magy. kir. államvasutaknál még van „*czopf*”?

Majd ha megfelel valaki erre a kérdésemre, — habár nem vág a szakmámba, — egy követő cikkben pótlólag, szívesen ki fogom fejteni, hogy az én véleményem szerint, a kisebb összegű visszatérítések utalványozása és kifizetése miképen volna az intézetre nézve sokkalta jutányosabbá, a felekre nézve pedig kevésbé zaklatóvá méltányosabbá tehető. öps.

CSARNOK.

Tudás fája.

— Humoreszk. —

Ira: F. S.

Doktor Wendeluschneknek évek óta nem volt forróbb vágya, mint leányát, Ludovikát férjhez adni, vagyis — jól adni férjhez. Nem minden férfit szeretett volna egyetlenegy gyermeke férjéül, mert Ludovikának csak kitünő partiera volt szüksége: legalább is jóállású hivatalnoknak s esetleg katonatisztnak kellett lennie a jövőbeli férjnek.

Az igazi férj után való keresés végett a doktorné asszonyság leányával meglehetősen látogatta a székváros valamennyi előkelő helyiségét, — soha sem ebédelt otthon, amaz alapelvől indulva ki, hogy „a sült galamb nem röpül az ember szájába!” Otthon volt ő valamennyi színházban és hangversenyteremben, mert végtelen ügyességének sikerült mindenüvé szabadjegyeket kieszközölni; aztán minden évben ellátogatott valamely nagyon keresett fürdőhelyre, hol a saison legelőnkebb szakában néhány hétig tartózkodott.

Igy történt aztán, hogy minden évben, a boldogult férjétől örökölt vagyonnak nem jelenték-

telen részét pocsekolta el, a nélkül hogy sikerült volna neki az „*igazi*”-t föltalálni.

A legpontosabb számítás mellett a vagyon még öt további évre volt elég s ez ugyan eléggé szép idő volt; de ha a czélt öt évig el nem éri — mi lesz akkor?

Gyakran gyötörte ez a gondolat a derék doktorné asszonyt. Ludovikája most huszonegy éves volt s tizenhét éves korában volt legbájosabb,

Mitevő legyen a doktorné asszony, ha a következő öt év alatt a már elvirulni és hizni kezdő leánynak nem akad elajtott vőlegény?

Igaz, hogy kérőkben nem volt hiány; mi több, Ludovika fél évig jegyben is volt, bizonyos tudóssal, szerencsétlenségére azonban — az efféle emberek nagyon ingatagok. A tudós nem tudott megférni a jövőbeli napaasszonnyal. A doktorné asszonyt nagyon önzőnek tartotta, ez pedig őt olyan embernek, ki nagyon kevés tisztességet tanult s Ludovika a kettő közt ingadozott ide-oda, mint szélől mozgatott nádszál, míg végre is az anyai tekintély győzött s a család ölébe oly sok reménnyel fogadott vőlegény, örökre hátat fordított a menyasszonyának.

Majd, egy ideig egy látszólag jó anyagi viszonyok közt élő, elhízott öreg ember vált a család kegyeltjévé.

Az eljegyzési ünnepet még nem ülték meg; de a jövőbeli férj már rendesen minden este eljárt a házhoz, gyakran hét éves fiát is magá-

Budapesti levél.

Január 16.

A pumpiák.

Kérem, kérem, nem az a szándékom, hogy szidjam őket. Pedig tudom, hogy ezután a czim után a nyájas olvasóknak tiz tizedrésze ezt várja — az eddigi tapasztalások és szokások nyomán.

Az sem szándékom, hogy nemzetgazdasági, fináncpolitikai, vagy vasutársadalmi szempontokból bíráljam a pumpiák működésének hatását... mire is no?.. Hát teszem a magyar királyi államvasutak organizációjára.

Másról léssen szó. Arról, hogy a pumpiák valami emésztési zavarokban kezdenek leledzeni. Igen bizony: az ő páratlan gyomruk is elromlott végre és most szódabikarbóna ke-restetik. Vala pedig ennek a gyomorrontásnak az okozója egy magasságos ministeri rendelet, a melyik néminemű üdvös atyai tanácsokkal támogatja a pumpiákat a — csöndes kimulás felé. Ilyen tanácsok — hallomás szerint — a következők:

Ne tessék az adóstól a polgári nyolczper-centen felül több és nagyobb kamatot szedni. Még ugynevezett kezelési illeték czimén, vagy

val vivén s jövőre mutatkozó terveit, gyöngéd példázgatásokkal a második mamára, kit fiának adni vélt, nagy előszeretettel fejtegette.

Ez a fiu azonban a legkiállhatatlanabb kis fickó volt a föld kerekiségén.

Keresztbe néző szemeit és konya füleit még csak tűrni lehetett volna; de az a modor, a melylyel a jövőbeli nagymamának az orra körül hadonázott: aztán mint valóságos enfant terrible, az anya és leánya közt keletkezett minden bizalmas beszélgetést, a mit kihallgatnia sikerült, apjának hiven elfecsegett, sehogy sem tetszett a doktorné asszonynak.

A kis szörnyeteg már is uralkodni kezdett önzésével a kis család fölött — s a körülmény miatt hova-tovább nagyobb ür keletkezett a két fél közt, oly ür, melyet nem lehetett áthidalni, kivált midőn az özvegy egyszer arról értesült, hogy Ludvika apai öröksége már nagyobbára elkallódott.

Majd csekélyebb jelentőségű kérék jelentkeztek; de a doktorné asszony, soha sem adta volna oda leányát — hogy ugy fejezzük ki magunkat — „szabott ár“ alatt. Mindenekelőtt azt követelte jövőbeli vejétől, hogy az ő létét is biztosítsa; ha ezt az illető nem tehette, akkor számitásba sem jött. Hiszen ő a gyermekét, férje elhalta óta ily czélből nevelte; egész életét ennek a czélnak áldozta s azt akarta, hogy eme

más okokból sem. Ez nem jó vért szül még a legbetáblázottabb adósnál sem.

Ne tessék terjedelmes, fényes és drága kortartélyokban hivalkodni. Még ha azok vasuti házakban vannak is. Ezt nem a tőkepenzes betevők sinylik meg.

Ne tessék sok tisztviselőt tartani és azoknak még több fizetséget adni. Még ha azok a szűkebbkörű izéhez — hogy is mondjam? — ismeretséghez tartoznak is. Mert ezt sem a tagoknak egy tizedrésnyi betevőleges része siratja.

Ne tessék senkitől nagyobb quótát levonni, mint amennyi annak félfizetéséből az egyéb levonandókon kívül még kifutja. A szegény ördögnek, vagy a családjának hadd maradjon meg legalább a fizetésnek másik fele.

És végezetül — ne tessék mindeme megszorítások miatt most már (a rendes szokáshoz képest, csak amugy hamarosan) a kezesek füléről huzogatni le a bőrt. Hanem mivel az alapszabályszerű kezeségi tartalékalap hűtlen lett önnönmagához, a kezesek érdekeinek megvédéséről más módon gondoskodni.

... Ebben vagyunk. Így hallottam én a dolgok állapotját meg, hogy a hallottakat így egészítettem ki magamban. Hogy miként

törekvésének a jutalmát vagy tőkéletesen arassa, vagy becsülettel jusson tönkre.

Ekkor — ugyszólva kapuzárás előtt, midőn Ludovika huszonötödik évébe lépett, néhány évvel a teljes tönkrejutás előtt, ugy látszott, a szerenese végre kerülgette a kis családot.

Ludovika, ugyanis szokott reggeli sétáját élvezve az állatkertben — mivel egy idő óta a hizás kórsága lepte meg — több ízben találkozott egy esinos gyalogsági tiszttel, ki iránta nem látszott egészen közönyösnek s ki iránt Ludovika meglehetősen közönyösnek mutatkozott. Nem sokára azonban szemébe tűnt, hogy a vitéz férhu két csillagot visel a gallérján, tehát a főbb tisztek közül való s oly állásban van, mely a tábornoktól kétségkívül oly messze esik, mint a káplár a kapitánytól.

Ludovika oly ügyesen tudta aztán sétáit rendezni, hogy a katonatiszt minden reggel utjába vetődött, miközben a mama dobogó szívvvel várakozott leányának visszatérésére, hogy megtudhassa, nem eredt-e még beszédbe Ludovikával a tiszt?

(Folyt. köv.)

A börzén.

Mayer (20 fokos hidegben) Mondjon valami jót, mit vegyek ma?

Lövy: Vegyen hőmérőt, azok ma igen alacsonyán állanak s bizonyosan emelkedni fognak!

fogják őket maguk a pumpiák kiegészíteni, még nem tudható. Bizonyára fog akadni megoldási mód, hogy sem a kecskében, sem a káposztában nem esik majd kár.

Beszélnek holmi feloszlatási szándékokról is; de hinni akarnók, hogy ha minden igazzá válik is, ez a legutolsó módszer talán még sem lenne indokolt. Mert ha az efajta takaré- és előlegezési egyesületnek idők folytán támadnak is káros, vagy kellemetlen kinövéseik (ugyan melyik pénzügyintézetnél nincsenek ilyenek?), ez még korántsem lehet ok arra nézve, hogy maga az intézmény irtassék ki.

Tagadhatatlan ugyanis, hogy a mai világban, amikor a hivatalnok embernek a megélhetés, a családalapítás és eltartás hihetetlenül drága, a fizetése hihetetlenül kicsiny, a személyi hitele pedig semmi: hogy, mondom, a mai világban ez a hivatalnok ember csak két helyről várhat bajában segédelmet. Először a jó Istentől, másodsor a — pumpiáktól. Szomorú valóság ez nagyon. Aminthogy szomorú valóság az is, hogy ez az utóbbi segedelem drága, rettenetesen drága árba került rendszerint. De hát mégis csak segedelem volt. Segítség, ott és olyankor, ahol és amikor minden más földi segélyforrás be volt dugulva, s ahol és amikor a nyomorúságnak, az enyészetnek és pusztulásnak végső rémképe, a Végzet integetett csontujjaival arra-felé, amerre az egyetlen menekvés mutatkozott.

És ha minden könnyelmű adósságcsinálóra (mint ahogyan mondják), csak egy megmentett élet, csak egy megmentett család jutna is — pedig tudom, hogy sokkal több jutott — még akkor is szükségesnek tartom, sőt jótéteménynek vélem a pumpiák fentartását és működését. Hogy azonban teljesen magaslatára emelkedjenek emberbaráti hivatásaiknak, kell, hogy sürgősen szüntessék meg azt az aránytalanságot, mely a betevők tőkének dús gyümölesztetése és az adósok kölcsöneinek még dúsabb kamatterhei között fennáll. Ez sem nem emberbaráti, de még kevésbé kollegiális arány. Az a ezirikus, sőt szemérmetlen ijesztgetése a tőkepénzes kartársak egy részének, hogy ha pénzüik után nem kapnak ennyi meg ennyi kamatot, senkit meg ne zavarjon. Menjenek Isten hírével azok a pénzes zsákok, a melyek saját sorsosaik sóvány csontjaiból akarják kiszívni még a velőt is, mert máshol ugyanezt nem tehetik; a

hitelszövetkezetek majd csak megélnék valahogyan a tisztességes gondolkozású, jobbsorsban leledző kartársak, valamint a saját maguk jóvoltából is. Mindenekelőtt azonban kell, hogy az ily egyesületek vezetőségében egyenlő arányban vegyenek részt a tőkepénzesek és az adósok. Mert az egyik résznek van ott legalább is annyi megóvni való érdeke, mint a másoknak.

Temesváry Alajos.

A magyar kir. államvasuti hivatalnokok takaré- és előlegezési egylete, mint szövetkezet tekintetes igazgatóságának.

BUDAPESTEN.

(Folytatás és vége.)

Az 1908. év április 1-seje után minden a halálzási segélyre igényjogosult örökös köteles túrni, hogy — ha az elhalt tag a halálzási segélyalapnak bezárólag 2 évig volt tagja 25%, ha bezárólag 4 évig volt tagja 20%, ha bezárólag 6 évig volt tagja 15%, ha bezárólag 8 évig volt tagja 10%, ha bezárólag 10 évig volt tagja 5% és 10 évet meghaladó tagság után mindenkör 1% vonassék le a 2000 koronából a halálzási segélyalap javára.

D) Számítások.

A fentiekben részleteztük azokat a módozatokat, a melyek alapján a halálzási segély az egylet működése körébe bevonható volna.

Hogy azonban kiindulási pontunk valóban reális, azt a következőkben mutatjuk ki, megemlítvén, hogy a számítás alapjául az egylet által az 1902. évi rendes közgyűlés elé terjesztett 1901. évi üzleti jelentés adatait tartottuk szem előtt.

Feltételezve, hogy az egyletnek legalább is 1000 olyan tagja van és lesz, a ki 36-ik életévét még be nem töltötte, a halálzási segélyalap bevételei és kiadásai ekként alakulnának.

I. Az 1908. évi márczius hó 31-én:

a) Bevétel

1. 1000 tagtól 5 év alatt á évi 24 kor.	120000 K — f
2. 5 év alatt belépendő 50 új tagtól á 1 kor.	50 „ — „
3. A kezesek biztosítására létesített alapból	6000 „ — „
4. A tiszta nyeresémből 5 év alatt á 400 kor.	2000 „ — „
5. Az 1000 tag által 5 év alatt befizetett évi 24 kor. 5% kamatja (1. pont) 4 évre...	5172 „ — „
6. A 3. pont alatti 6000 kor. 5 évi 5% kamatja	300 „ — „
7. A 4. pont alatti 400 kor. 5 évi 5% kamatja	100 „ — „
Összesen ...	133622 K — f

b) *Kiadás.*

1. Öt év alatt elhalálozás és felmondás folytán visszafizetettik évenként 20 tagnak — bár ez olyan nagy szám, a minőt a statisztikai adatok egyáltalán nem mutatnak ki — teljes befizetése, vagyis $20 \times 5 = 100$ tag után á 24 kor.	2400 „ — „
2. Kifizetettik 5 év alatt a 100 tag befizetése után 5% kamatra	150 „ — „
3. Két tisztviselő javadalmazása 5 év alatt á 800 kor.	8000 „ — „
4. Nyomtatványok és könyvekre évi 200 koronát számítva, 5 évre	1000 „ — „
Összesen	11550 K — f

Marad tehát 1908. évi április 1-én a halálozási segélyalap tőkéje gyanánt — 133622 K — f

(—) 11155 „ — „

122072 K — f tiszta vagyon.

De vegyünk egy további évet számításba.

II. Az 1909. évi április 1-én.

a) *Bevétel egy év alatt.*

1. 1000 tagtól á 24 kor.	24000 K — f
2. 10 új tagtól á 1 kor.	10 „ — „
3. Az üzleti tiszta nyereségből 400 „ — „	400 „ — „
4. A 122072 kor. tőke 5% kamata	6103 „ 60 „
Összesen	30513 K 60 f

b) *Kiadás egy év alatt.*

1. Kifizetettik 12 elhalt tag után á 2000 kor.	24000 K — f
2. Elhalt és kilépett 20 tagnak visszafizetettik á 24 kor.	480 „ — „
3. Elhalt és kilépett 20 tagnak visszafizetettik á 24 kor. 5% kamattal	30 „ — „
4. Két tisztviselő javadalmazása á 800 kor.	1600 „ — „
5. Nyomtatványokra és könyvekre	200 „ — „
Összesen	26310 K — f

Vagyis a tőkegyűjtésre szánt 5 év után következő első év végén így alakul a halálozás segélyalap vágyona:

1. Bevétel	30513 K 60 f
2. Kiadás	26310 „ — „
Marad tőkezsaporításra	4203 K 60 f
Ehhez hozzáadva az alaptőkét 122072 „ — „	

1909. április 1-én a segélyalap-tőke kitenne **126275 K 60 f**

a midőn az egyesület már olyan tőke felett rendelkezne, hogy annak alapján mérsékelheti a havi 2 kor. befizetéseket, vagy pedig a segély-

alap áldásait a szolgáltatmányok, illetve a segélyezések szaporítása, esetleg azok felemelése által nagyobb mértékben gyakorolhatná a szülőkölköddel szemben.

A fentiekben a nyert megbízatásnak eleget tettünk s a midőn jelentésünket a tek. igazgatósághoz beterjesztjük, azon indítványos kérelmet adjuk elő:

méltóztassék a fentieket alapos, beható és jóindulatu tárgyalás és tanulmányozás alá venni, annak eredményéről az egyleti tagokat az évi jelentésben értesíteni és az alapszabályok megfelelő módosításának tervezetét a közgyűlés elé terjeszteni.

Kiváló tisztelettel:

Budapest, 1902. évi december 5-én.

A kiküldött bizottság.

HIREK.

* **A tarifa-bizottság.** A kereskedelemügyi minisztérium kebelében szervezett tarifa bizottság 1903-ban a következő tagokból áll:

1. *Allandó tagok:* Gróf Wickenburg Márk államtitkár, Ludvig Gyula, Schober Albert, Biró Tamás miniszteri tanácsosok, Ráth Péter a kassai-oderbergi vasut igazgatója és Hendel Béla kir. tanácsos, m. kir. államvasuti felügyelő; 2. *Kinevezve további rendelkezésig:* Kupecz Ödön min. tanácsos, Bedő Albert orszgy. képviselő, br. Andreánszky István, Máday Izidor, Popovits Sándor, Szerényi József és Ottlik Iván min. tanácsosok. 3. *Kinevezve egy év tartamára:* Neumann Frigyes, Fényessy Adolf, Lederer Sándor lovag, Kilényi Hugó, Krausz Lajos, György Endre, Pekár Imre, Szirmai Oszkár, Elek Pál, Deil Jenő, Schweiger Márton, Ullmann Emil, Hatvany-Deutsch Sándor, Linczer Imre, Vajkay Károly, Herz Zsigmond és Thaly Zsigmond. 4. *Meghiva egy év tartamára:* Neményi A., Vörös László, gr. Bethlen Balázs, Heltai Ferencz, Hieronymi Károly, br. Dániel Ernő, Szabó Jenő, Wekerle Sándor, gr. Teleky Sándor, Miklós Ödön, dr. Schmidt József, Weisz Berthold, Sándor Pál, Falk Miksa, Csörgeő Gyula, Hegedűs Sándor, dr. Nagy Ferencz, Dobieczy Sándor és Mándy Lajos. 5. *Kinevezve egy év tartamára kijelölés alapján:* a Budapesti Kereskedelmi Kamara részéről: Lánzy Leó; a Fővárosi Malomegyesület részéről: dr. Fekete Ignác; a Magyar Kereskedelmi Csarnok részéről: Fon Dezső; az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részéről: Forster Géza és Szilassy Zoltán; a zágrábi kamara részéről: Kresic Milán; a horvát bán képviselőtében: Sipus Miklós; az Országos Kereskedelmi- és Iparcsarnok részéről: Adler Sándor; a Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete részéről: dr. Chorin Ferencz; a Magyar Hajózási Egyesület részéről: Kovács-Sebestyén F.; a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete részéről: Perczel Ferencz; a fiúmei kamara részéről: Brüll Sándor; a Budapesti Áru- és Értéktőzsde ré-

széről: Simon Jakab; az Országos Iparegyesület részéről: Thék Endre. A jegyzői tisztet ez évben is Méhely Pál és Hajnal Vilmos viselik.

* **Eljegyzés.** Gyárfás Oszkár máv. hivatalnok, a „Honi-Ipar“ szerkesztője Budapestről eljegyezte Singer Lenke kisasszonyt, Singer Lajos vállalkozó, miskolci polgár kedves és bájos leányát.

* **Jótekonyczélú tánczestély.** Feled állomáson f. évi február hó 1-én a budapesti „Törekvés“ dalárda tagjaiból alakult dal és zenekar közreműködésével tréfás farsangi előadásokkal egybekötött zártkörű tánczestélyt rendeznek, melyre a meghívókat a rendezőség már szétküldte. Belépti-díj személyenként 1 kor. 50 fill., családjegy 3 kor. A tiszta jövedelem *szegény vasutas gyermekek felruházására fordítatik.*

* **A máv. pedgyászfordárok** betegsegítő egyesületében szerdán 10 vasúti podgyász fordár 30 árváját részesítették fejenként 14 korona pénzsegélyben. Az egylet elnöksége azoknak a nemesszívű adakozóknak, kik a segélyezést lehetővé tették ez uton is köszönetét nyilvánítja.

* **A mezőcsáth—nyékládházai vasut.** Borsodmegyéből ma délelőtt nagy küldöttség tisztelgett Láng Lajos kereskedelmi, Lukács László pénzügyminiszternél és gróf Wickenburg Márk kereskedelmi államtitkárnál. A küldöttség dr. Tarnay Gyula borsodmegyei alispán vezetése alatt a mezőcsáth—nyékládházai helyi érdekű vasut kiépítésének lehetővé tételét kérte. Ugy a két miniszter, mint az államtitkár szívesen fogadta a küldöttséget s készséggel megígérte a kérelem támogatását.

* **Magyar vasutasok a romániai magyaroknak.** Kolozsvárról jelentik, hogy a brailai magyarok a múlt év augusztus hónapjában kérésrel fordultak a kolozsvári M. Á. V. üzletvezetőséghez, hogy templomuk, iskolájuk fenntartásához némi adománnyal járuljanak. A derék vasutasok azonnal gyűjtést indítottak a maguk körében, még pedig oly szép eredménnyel, mely nagy dícséretére válik hazafias buzgalmuknak és nemeslelkűségüknek. Összesen 1144 korona 44 fillért gyűjtöttek össze, mely összeget a múlt héten küldték el az idegenbe szakadt honfitársaknak, hogy őket nemzeti nyelvük, hitük és műveltségük megőrzésében támogassák.

* **Amerikai vasutak.** Az Egyesült-Államokban az ezerkilencszázkettedik évben hatezerhuszonhat angol mérföld új vasutat építettek. Ezernyolekszázkilencvenhárom óta, amikor egyszerre nagy hanyatlás állott be a vasutépítés terén, a hálózatnak ilyen szaporodása egy évben sem mutatkozott. A legtöbbet építették Oklahoma államban, a hol a hálózat a múlt évben ötszázhetven mérfölddel növekedett. Utána következnek Texas

négyszázkilencvenhat, Arkansas háromszázhetvenegy, Indián-terület háromszázhatvanhat, Georgia háromszázharminczhat mérfölddel. Az Egyesült-Államokban a múlt évben százhatvannégyezeröttszázhetvenkettővel többet, mint ezerkilencszázegyben. A mozdonygyárak a múlt évben négyezerhetven mozdonyt készítettek.

* **A vonat kerekei alatt.** A szerencsi vasúti állomás közelében saját vigyázatlanságának esett áldozatul egy leány. Folyó hó 7-én délelőtt az állomás délnyugati részén, ahol a czukorgyári vonatok közlekedése miatt a sorompók le voltak eresztve, Kurfürst Anna 17 éves leány egy levéllel kezében, a sineken akart keresztül jutni. A mint a vágányra ért, oly szerencsétlenül esett el, hogy az áthaladó vonat jobb lábát térden alul elmetszette. A szerencsétlenül járt leányt a kórházba szállították, ahol a lábát amputálni kellett.

* **Automotor közlekedés Kecskemét és Budapest között.** Kecskemét város közönségéhez ajánlatot adtak be, hogy a Magyar Államvasutak lajos-mizse—budapesti vonalához csatlakozással automotoros közlekedést létesítenének Kecskemét és Budapest között. Az ut kevesebb ideig tartana, mint az Államvasutak gyorsvonatain és a közlekedés tramwayszerűleg körülbelül óránként van tervezve. A városi tanács a tervet pártolólággal terjesztette a közgyűlés elé s amennyiben Pestvármegye is megfelelő czimletlek jegyzetével csatlakozik a kivitelhez, az építést még a tavaszon megkezdik.

* **Az államvasutak pofonja.** Egyik állomásunkon két alkalmazott alaposan összeszóvalkozott. Veszekedés közben a portás, mint a rend éber őre, közbelép s nem a legtapintatosabb módon utasítja rendre a szárnyas kerék feldühödt fiait. Majd a szóváltás ez irányban fejlődött tovább s befejezésül egy hatalmas pofon csattant el a fogadatlan prókátor képes felén.

A portás azon melegében szalad az állomásfőnökhöz s jelenti, hogy rajta „szolgálat közben“ súlyos sértés esett. Rögtöni elégtételt kér.

— Ugy kell, minek avatkozott bele, maga minden lében kanál! — szólt a főnök.

— De kérem, *hivatalosan* léptem fel!

— Egészen felesleges volt, azok az éteremben veszekedtek, egy lélek sem volt rajtuk kívül ott, hát mi köze volt magának hozzá?

— Jól van kérem — szólt a portás — bánoan is én, *azt a pofont* *ugyis a magyar államvasut kaptá!*

* **Távíró a tengeren.** Nagy diadalünnepeket a napokban a tudomány. A jövő héten nyitják meg az Egyesült Államok és Anglia között az első drótnélküli távíró állomást a nagy kö-

zönség részére. Marconi világra szóló találmánya ezzel átmege a gyakorlati életbe s vele megint közelebb jutottak a szétszört világrészek egymáshoz. Az első táviratot Roosevelt elnök váltja Edvárd királylyal s Marconi maga dirigálja készülékét.

* **Pórujárt zsebmetsző.** Mult számunkban hírül adtuk, hogy egy utas a kassa-legenye-mihályi vonalon A.-Mislye és Nagy-Szalánc között kiesett a vonatból. Midőn a sérült eszméletlen állapotban N.-Szaláncra beszállították egy kárvallott sertéskereskedő uti társát ismerte fel benne, akivel a kupéba együtt szállt be. Midőn a sérült magához jött kihallgatták, egyben megállapították, hogy ő a tolvaj s a pénzt is megtalálták nála. Valószínűleg még az állomás előtt le akart ugrani s idejében elillanni, de rajta vesztett. Érdekes, hogy az agyvelejét is megsértette, annak egy részét el is távolították s még életben van. Folyton alszik, néha feleszmél, de ismét mély álomba merül. Az agy sérülése következtében a balfele hüdve van s mozdulni sem tud. Életben maradásához nincs remény.

IRODALOM.

„Szárnyaskerék.”

Mint már mult évi 39 ik számunkban is megemlékeztünk róla, ez év január hó 3-án Kolozsvárott megjelent a „Szárnyaskerék” című szépirodalmi és vasuti szaklap.

A lapnak főszerkesztője dr. Bereczky Sándor, felelős szerkesztője dr. Filesz Lajos, társszerkesztője dr. Végh Endre, főmunkatárs és kiadólaptulajdonos Nemes Győző.

Mint az időközben megjelent második számból is láttuk, a lap híven ragaszkodik ama jel-szavakhoz, a melyet zászlajára irt és míg egy-részt hasznos szakcikkekkel igyekszik olvasóit oktatni, egyttal kellemes szórakoztatásukról is gondoskodik.

Ujból is melegen üdvözljük a testvér-lapot és őszintén sikert kívánunk működésükhöz.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Sajnáljuk, hogy kívánságuknak nem tehetünk eleget, mert a *Vasutasok Családi Naptárát* ez évben csupán csak annyi példányban nyomattuk, a hányra előzetes megrendelést kaptunk, így a megrendelt 5000 példány teljesen elfogyott.

Szárnyaskerék. A legnagyobb készséggel megengedjük. Testvéri üdvözlöt!

H. J. Sajnáljuk, de lapunk mértékét nem üti meg. A kézirat rendelkezésére áll.

K. M. 25. Ön egy szőrejtvényt egyszer megfejtt, most már poétának tartja magát. Vers-bírálnok rim-göresöket kapott.

T. K. Semmi bizonyos nem szivárgott ki. Az a hír tartja magát, hogy az állami hivatalnokokéval lesz azonos. De adósságot még erre ne csináljon. Igaza van, takarékoskodni ott lehet, a hol van miből.

V. M. Mindent, csak pletykát nem! Tessék concret adatokkal előállani s könyörteaul le fogjuk leplezni. Mindent az igazságért!

K. Sándor. Nagy-Mihály. Előfizetése augusztus hó 31-én járt le, tehát mult évi hátráléka 2 kor. 67 fill.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Koczkarejtvény.

1	3	8	9
11	11	13	13
17	18	18	19
20	20	23	32

Ezen koczkákban lévő számok úgy heíyezendők el, hogy azok oszloponként balról jobbra, és felülről lefelé összeadva 59-et eredményezzenek.

E rejtvény megfejtését február hó 1-én megjelenő 5-ik számunkban hozzuk; a megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje január 28.

A f. é. 1-ső számunkban megjelent rejtvény megfejtése

Béka, fűrj, oroszlan.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Fűredi Pali, polg. isk. tanuló Budapest nyerte meg, kinek czimére Mikes Lajos: Az időgep című kötetét postára tettük.

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal.**

Magy. kir. államvasutak
189652/902.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak építési és pályafenntartási D) főosztályában szerkesztett vagy egyébként ott előfordulható rajzok többszörösítési egységárainak 5 évre terjedő biztosítására, nyílt pályázatot hirdet.

Azon rajzok (autografiák, fotolitografiák, kővésetek stb) melyekből a többszörösítvények minőségére vonatkozó követelmények megitélhetők s melyek az egységárak megállapítására befolyást gyakorolhatnak, ezen igazgatóság VI. Teréz-körut 56. alatti központi tervtárunkban (földszint 25. ajtó) és D. III. szakosztály emeleti helyiségében. — köznap- kon reggeli 8 és délután 2 óra s ünnep- és vasárnapokon délelőtt 9 és 12 óra között f. é. február 5 ig megtekinthetők. Központi tervtárunkban a munkanemeket és a követelményeket tartalmazó pályázati föltételek is díjmentesen kaphatók s ugyanott az esetleg szükségelt bővebb szóbeli magyarázatok is meg fognak adatni.

Csak az itt kapható ajánlati mintákon (ürtáblázatok) benyújtandó ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1903. január havában.

A m. kir. államvasutak Igazgatósága

(Utányomás nem díjaztatik.)

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

RÁCZ JENŐ Gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjegyemmel vannak ellátva.

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzett gyógyszerárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkenőcs.** Számos hüley áldja jó hatását — sepió és májfolt ellen, arcz és kézöronek helyrepuhást ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőktől késő korig megóvjaa, egy téglaly 1 kor. Hozzá Iris balszam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rózsas és erem színekben, 1 kis dohoz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájsessentia** néhány cseppel egyszeri szájkölsönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszeremet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balszam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készített a hajhullást és fejbőrkompósodást megátalja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatúval fogva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- RácZ Jenő keleti „Balszam bajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zsímentes balszamokból készített, igen kellemes illatú, minden bajszszinhez alkalmazható. 1 kis dohoz ára 30 fillér. 1 nagy dohoz 50 fillér.
- Gannabin** (tyukszem)balszam, biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és szemörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelégedéssel használják a

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szároló szer, Jaszmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Képes fagykenőcs, 1 téglaly 1 korona.

Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port, 1 dohoz ára 1 korona.

Szőrvesztőnek Depilatoriumot, 1 üveg 1 korona.

Rüh (C-tiharka ellen) Naphtol kenőcs, 1 kis téglaly 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri Kőszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonmásokat, úgy mennyiségig, mint minőségig és olósigánkkal fölülmúlják: nagy, hogy ártalmatlan házi szerek gyáránt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerterára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **RácZ Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Utánzásoktól tesszenek óvakodni.